

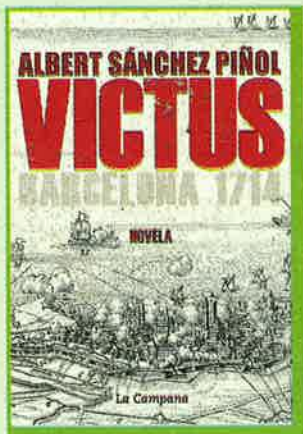
La tria

per Andreu Loncà

MAGNÍFIC

'Victus' m'ha semblat una excel·lent novel·la de guerra, una extraordinària història sobre com es feia la guerra al 1700, i com era la Catalunya de llavors. Segueix, de lluny, els passos des llibres de Pérez Reverte, però des del costat català, i amb més finor literària. És la magna novel·la sobre el setge de Barcelona de 1714, amb una energia intel·lectual per treure's el barret. La primera part és lluminosa: és una mena de *Bildungroman*, amb empelts de picaresca. Podríem dir-ne "anys d'aprenentatge de Martí Zuviría, un enginyer militar de l'elit". Extraordinari, magnífic, àcidament antiromàntic... Retrat d'un temps, època d'esperança. Acaba amb una pregunta "en el lecho de muerte" de Vauban, el seu mestre, qué Martí no sap respondre. No és cap cosa: un "acicate" perquè el lector segueixi.

La segona és més onerosa; la tercera és heroica, simfònica i dramàtica, una pura meravella de capacitat plàstica d'evocar un setge i batalles —especialment el baluard de Santa Clara. La pregunta del primer capítol és resposta pel general Villarreal, l'autèntic heroi militar de la història a la vora dels artillers mallorquins, i qui els comanda: el Francesc Costa, que sempre duu un brot de julivert a la boca. Si ho he sabut llegir bé, Sánchez Piñol s'allunya, nerviosament, dels pares de la pàtria catalana. Sovint són tòxics i patològics, els pares. Rebel·lar-s'hi és afanyós, costós, però necessari per revelar "la veritat". L'autor ha escrit la novel·la en un espanyol que fa "un guiño" al que Josep Pla escrivia: aquell de "soñar tortillas", on, per exemple, un personatge és "un cagadudas", i altres catalanades. No sé quina cara faran els crítics d'*El País* i l'*Abc*. S'afegeix als que han escrit en espanyol des d'una perspectiva catalana. La tria de l'idioma no és cap bajanada: cerca models de narració autobiogràfica molt a prop del *Lazarillo*; defuig els sucres del romanticisme, i cerca l'expressió oral, fugint com gat escaldat dels motllos de la Renaixença i del Noucentisme, amb els seus excessos d'idealisme purgant. I a més, per fotre a caldo "los felpudos rojos" —noblesa catalana— de 1714, li escau l'espanyol. I no cal menystenir que la tria de l'espanyol és el resultat directe, passat el temps, del triomf borbònic, aquell setge narrat magníficament.

LLIBRES.

Títol: 'Victus'.
Barcelona 1714
Autor: Albert Sánchez Piñol
Editorial: La Campana